

ПРЕПОРЪКИ

ПРЕПОРЪКА (ЕС) 2018/234 НА КОМИСИЯТА

от 14 февруари 2018 година

за засилване на европейския характер и ефикасността на провеждането на изборите за Европейски парламент през 2019 г.

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

- (1) Член 10, параграф 2 от Договора за Европейския съюз гласи, че в рамките на Съюза гражданите се представляват пряко в Европейския парламент.
- (2) Член 10, параграф 3 от Договора за Европейския съюз гласи, че всеки гражданин има право да участва в демократичния живот на Съюза, както и че решенията се вземат възможно най-открито и възможно най-близо до гражданите.
- (3) Член 17, параграф 7 от Договора за Европейския съюз гласи, че Европейският съвет трябва да вземе предвид изборите за Европейски парламент, когато предлага кандидат за длъжността председател на Европейската комисия.
- (4) За да се засилят допълнително европейският характер и ефикасността на провеждането на изборите за Европейски парламент, е необходимо своевременно преди изборите, които ще бъдат проведени през 2019 г., да се актуализират и допълнят някои елементи от Препоръка 2013/142/ЕС на Комисията ⁽¹⁾.
- (5) Засилването на демократичната легитимност на ЕС и осигуряването на участието на гражданите в политическия живот на европейско равнище са от съществено значение. Гражданите биха гласували на изборите за Европейски парламент с по-голяма готовност, ако бяха по-добре запознати с въздействието на политиките на ЕС върху тяхното ежедневие и ако вярват, че могат да изразят мнението си относно най-важните решения, които взема Съюзът, като например избора на ръководителите на институциите на ЕС и определянето на приоритети за бъдещето на Съюза.
- (6) Необходимостта от засилване на отчетността и прозрачността засяга също Комисията. Тя преразгледа Кодекса за поведение на членовете на Комисията ⁽²⁾. Новият кодекс дава възможност на членовете на Комисията да се кандидатираат на избори за Европейски парламент, без да се налага да вземат отпуск. Съответните правила на Рамковото споразумение за отношенията между Европейския парламент и Европейската комисия бяха изменени, за да бъде отчетена тази промяна ⁽³⁾.
- (7) Политиките, определени на европейско равнище, имат пряко въздействие върху ежедневието на гражданите и се усещат на местно равнище. Гражданите трябва да знаят какъв е залогът на европейско равнище, за да направят своя избор при изборите за Европейски парламент. Диалогът с гражданите по европейски въпроси насърчава демократичното участие на гражданите в изготвянето на политиките на ЕС. От януари 2015 г. настоящата Комисия провежда 478 диалога с граждани във всички държави членки, включително в сътрудничество с институционални партньори, като Европейския парламент, националните парламенти, Комитета на регионите и Европейския икономически и социален комитет. Между февруари 2018 г. и 9 май 2019 г. Комисията ще организира или ще съдейства за организирането на още около 500 диалога в сътрудничество с държавите членки, регионалните и местните органи, както и Европейския парламент и други европейски институции.

⁽¹⁾ Препоръка 2013/142/ЕС на Комисията от 12 март 2013 година относно подобряване на демократичността и ефикасността на провеждането на изборите за Европейски парламент (ОВ L 79, 21.3.2013 г., стр. 29).

⁽²⁾ Решение на Комисията от 31 януари 2018 г. относно Кодекс за поведение на членовете на Европейската комисия (C(2018) 700 final).

⁽³⁾ Решение на Европейския парламент от 7 февруари 2018 г. относно преразглеждането на Рамковото споразумение за отношенията между Европейския парламент и Европейската комисия (2017/2233(ACI)).

- (8) Няколко държави членки изразиха готовността си да участват в широки публични дебати за бъдещето на Европа, като такива диалози на национално равнище вече са в ход в редица държави членки. Чрез диалог с гражданите в цяла Европа и провеждането на информационни прояви, организирани съобразно със съответните им политически структури и практики, държавите членки могат да допринесат за повишаване на осведомеността на гражданите относно значението на техния глас при определянето на това коя визия ще доведе до най-голям напредък в европейския проект. Подобни прояви следва да се проведат в периода между срещата на лидерите на 23 февруари 2018 г. и срещата на върха в Сибиу на 9 май 2019 г., малко преди изборите за Европейски парламент, когато се очаква държавните и правителствените ръководители да формулират заключенията относно следващите стъпки за Съюза.
- (9) Европейските политически партии играят ключова роля за формирането на европейско политическо съзнание, за насърчаването на участието на избирателите и за изразяването на волята на гражданите на Съюза. Тази роля може да бъде засилена, ако през следващите месеци европейските политически партии влязат в диалог с принадлежащите към тях национални партии и гражданското общество и повишат осведомеността за възможностите за избор по отношение на бъдещето на Европа и интересите на гражданите, които те представляват.
- (10) Системата на водещи кандидати за председател на Комисията (т.нар. „Spitzenkandidaten“) беше въведена за първи път на изборите за Европейски парламент през 2014 г.
- (11) Този процес спомогна за засилване на ефективността на Съюза и на неговата демократична легитимност, почиваща на двата стълба на пряко представителство на гражданите в Европейския парламент и тяхното непряко представителство от страна на правителствата на държавите членки в Европейския съвет и в Съвета. Той спомогна също така да се засили отчетността на Комисията, в съответствие с член 17, параграф 7 от Договора за Европейския съюз. Този процес следва да бъде продължен и усъвършенстван с оглед на изборите за Европейски парламент през 2019 г.
- (12) Европейските и националните политически партии следва да обявят доста преди началото на предизборната кампания, в идеалния случай до края на 2018 г., кандидата за председател на Комисията, когото подкрепят, и в идеалния случай до началото на 2019 г. — програмата на кандидата. Така ще се осигури по-голяма прозрачност на връзката между индивидуалния глас на гражданин на Съюза за дадена политическа партия в изборите за Европейски парламент, подкрепения от тази партия кандидат за председател на Комисията и неговата визия за бъдещето на Европа.
- (13) Като избират своите водещи кандидати по открит, приобщаващ и прозрачен начин, например чрез първични избори, европейските политически партии и членуващите в тях национални партии допълнително ще подсилват този процес. Това ще спомогне също така за привличане на по-голямо внимание, както и за мобилизиране на избирателите.
- (14) Член 10, параграф 4 от Договора за Европейския съюз и член 12, параграф 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз отреждат ключова роля на европейските политически партии. Статутът и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации са уредени на европейско равнище. От съображения за прозрачност, контрол и демократична отчетност на европейските политически партии Комисията предложи съответните правила да бъдат променени преди изборите за Европейски парламент през 2019 г. ⁽¹⁾ По-конкретно достъпът до финансиране от общия бюджет на Европейския съюз следва да бъде обвързан с условието за публикуване на програмата и логото на съответната европейска политическа партия от принадлежащите към нея партии. На гражданите следва предварително да се предоставя ясна и релевантна информация, за да могат да разберат въздействието на своя глас на равнището на европейските партии. Партийните прояви, като например конгресите, и предизборните кампании на националните партии са подходящо и ефективно допълнително средство да се оповести тази принадлежност и да ѝ се даде ясна видимост.
- (15) Стартирането на кампанията за изборите за Европейски парламент много по-рано, отколкото в миналото, и оповестяването на принадлежността на европейско равнище на участващите национални партии преди кампанията следва да допринесат за увеличаване на европейското измерение на тези избори.
- (16) Като се отчитат особеностите на националния партийно-политически контекст в държавите членки, европейските политически партии се насърчават да съобщават преди началото на кампанията, за предпочитане при обявяването на своите кандидати за председател на Комисията, към коя политическа група в Европейския парламент възнамеряват да се присъединят или коя политическа група възнамеряват да създадат в него през следващия мандат. Това допълнително ще увеличи прозрачността, що се отнася до връзката между националните партии, европейските политически партии и политическите групи в Европейския парламент.

⁽¹⁾ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации (COM(2017) 481 от 13 септември 2017 г.).

- (17) Като насърчават и улесняват предоставянето на информация на избирателите относно принадлежността на националните партии към европейски политически партии в хода на кампаниите за изборите за Европейски парламент, а при възможност и относно използваните в тези избори бюлетини, държавите членки ще увеличат видимостта на европейските политически партии и предлаганите от тях платформи през целия европейски изборен процес.
- (18) Член 22, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз предвижда, че гражданите на Съюза имат правото да избират и да бъдат избирани в изборите за Европейски парламент в държавата членка, в която са избрали да живеят, като Директива 93/109/ЕО на Съвета ⁽¹⁾ определя условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани.
- (19) За да се подкрепят участието на гражданите и европейското измерение на изборите за Европейски парламент, се препоръчва да се насърчат идентифицирането и разпространението на най-добрите практики на държавите членки и мерките, прилагани от държавите членки в подготовката и провеждането на тези избори, включително по отношение на правото да гласуват на гражданите на ЕС, пребиваващи в друга държава членка, както и насърчането на недостатъчно представените групи, в това число лицата с увреждания, да упражнят своите избирателни права.
- (20) С оглед на рисковете за изборния процес, произтичащи от кибератаки и дезинформация, които бяха наблюдавани през проведените неотдавна избори и предизборни кампании, следва да се насърчава споделянето на опит между държавите членки по въпроси от тази област.
- (21) Държавите членки, както и европейските и националните политически партии носят особена отговорност за подобряване на демократичността и ефикасността на провеждането на изборите за Европейски парламент,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

Диалог с европейските граждани в рамките на дебати по европейски въпроси преди изборите за Европейски парламент

1. Започвайки от срещата на лидерите на 23 февруари 2018 г. и като отчитат съответните национални политически структури и практики, държавите членки следва да проведат информационни прояви с цел диалог с гражданите в рамките на обществени дебати по теми, свързани с Европейския съюз, и относно бъдещето на Европа. Тези информационни прояви следва да продължат до срещата на лидерите в Сибиу на 9 май 2019 г., малко преди изборите за Европейски парламент.

През същия период европейските политически партии и националните партии следва да спомогнат за повишаването на осведомеността на гражданите по разискваните въпроси на равнището на Съюза и относно това какви действия възнамеряват да предприемат във връзка с тях през предстоящия законодателен мандат.

Подкрепа за кандидат за председател на Европейската комисия

2. Достатъчно рано преди изборите за Европейски парламент, в идеалния случай до края на 2018 г., всяка европейска политическа партия следва да обяви кандидата за длъжността председател на Европейската комисия, когото подкрепя. В идеалния случай до началото на 2019 г. всяка политическа партия следва също така да обяви политическата програма на кандидата.

Европейските политически партии и членуващите в тях национални партии се приканват да изберат своите водещи кандидати по открит, приобщаващ и прозрачен начин.

В информацията от политически характер, която представят за изборите за Европейски парламент, включително в политическите си програми, излъчвани в медиите, националните политически партии следва също така да информират гражданите за кандидата за длъжността председател на Европейската комисия, когото подкрепят, и за програмата на този кандидат.

Информиране на избирателите за принадлежността на националните партии към европейските политически партии

3. Като отчитат особеностите на националния партийно-политически контекст в държавите членки, националните политически партии, които участват в изборите за Европейски парламент, следва да оповестяват преди тези избори и преди началото на предизборната кампания дали са свързани с дадена европейска политическа партия и коя е тя, както и кой е водещият кандидат, когото подкрепят.

Доколкото е възможно, националните политически партии следва да посочват тази информация — включително, когато е уместно, логото на европейската политическа партия — на видно място във всички свои предизборни материали, съобщения и политически програми, излъчвани в медиите.

⁽¹⁾ Директива 93/109/ЕО на Съвета от 6 декември 1993 г. определя условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава членка, на която не са граждани (ОВ L 329, 30.12.1993 г., стр. 34).

Европейските политически партии се насърчават да съобщават преди началото на кампанията, за предпочитане при обявяването на своите кандидати за председател на Комисията, към коя политическа група в Европейския парламент възнамеряват да се присъединят или коя политическа група възнамеряват да създадат в него през следващия мандат.

Насърчаване и улесняване на предоставянето на информация на избирателите за принадлежността на националните партии към европейските политически партии

4. Държавите членки следва да насърчават и улесняват предоставянето на информация на избирателите относно принадлежността на националните партии към европейските политически партии и относно техните водещи кандидати преди и по време на изборите за Европейски парламент, например като позволяват и насърчават посочването на такава принадлежност в предизборните материали, на уебсайтовете на членуващите в европейски политически партии национални и регионални партии и по възможност в бюлетините, използвани за тези избори.

Ефикасно провеждане

5. За да се гарантира, че европейските граждани, пребиваващи в друга държава членка, могат да упражнят правото си на глас в тази държава членка, както и за да се насърчат недостатъчно представените групи, в това число лицата с увреждания, да упражнят изборителните си права и като цяло да се подкрепят демократичното провеждане и високата изборителна активност, компетентните национални органи се насърчават да проведат среща през пролетта на 2018 г. с подкрепата на Комисията, за да обменят най-добри практики и практически мерки.

Компетентните национални органи също така се насърчават да набележат, въз основа на опита на държавите членки, най-добри практики за идентифицирането, ограничаването и управлението на рисковете за изборния процес, произтичащи от кибератаки и дезинформация.

Адресати на настоящата препоръка са държавите членки и европейските и националните политически партии.

Съставено в Брюксел на 14 февруари 2018 година.

За Комисията
Председател
Jean-Claude JUNCKER
